IP²

# Rapport

# Vergelijkend onderzoek collectiebeheersystemen podiumkunsten

Podiumkunst.net

podium
kunst
.net

# Inhoudsopgave


**Introductie** **4**

Methodologie 5

**De werkpraktijk** **6**

Mate van structurering 7

Instellingen zonder gestructureerde informatie 7

Instellingen met gestructureerde informatie 7

Instellingen met een collectiebeheersysteem 7

Waarde van het archiveren 8

**Vergelijking collectiebeheersystemen** **9**

Reflectie 10

**Aanbeveling** **11**

Instellingen zonder gestructureerde informatie 11

Instellingen met gestructureerde informatie 12

Instellingen met een CBS 13

**Literatuur** **14**

**Colophon** **15**

**Addendum 1 – Bestaande systemen** **16**

**Addendum 2 – Programma van eisen** **21**

# Introductie

Podiumkunst.net werkt aan een integraal en toegankelijk digitaal overzicht van het Nederlandse podiumkunst-erfgoed. Met de missie om de hoge kwaliteit – informatie over – theater- en muziekproducties die Nederland rijk is beschikbaar te houden om zo in de toekomst een inspiratiebron te bieden voor makers en andere gebruikers en deze schatkamer aan informatie onderling met elkaar te verbinden.

Podiumkunst.net bouwt een digitaal platform waarin het Nederlandse podiumkunst-erfgoed samenkomt. Podiumkunst.net heeft de ambitie om als netwerk te fungeren waar alle podiumkunstencollecties en hun gebruikers met elkaar verbonden zijn. Om deze ambitie waar te maken, is een digitale infrastructuur nodig. Deze infrastructuur omvat afspraken en technische voorzieningen die het voor elke podiumkunsteninstelling met een archief of collectie mogelijk maakt om aan te sluiten bij het digitale netwerk.

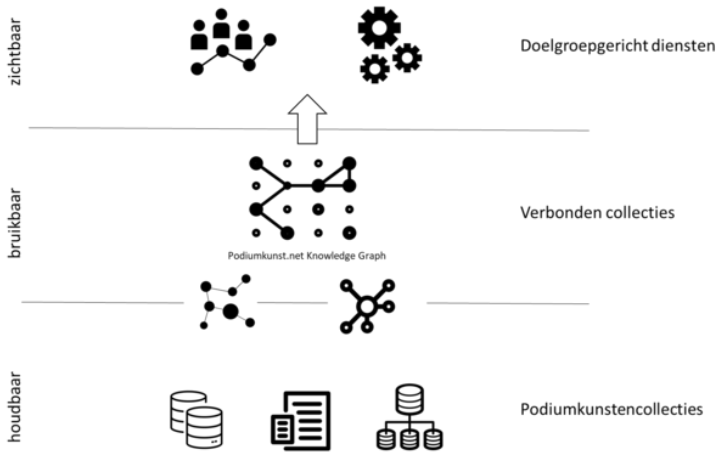


Figuur 1. informatiearchitectuur van Podiumkunst.net

Het beheer en de beschikbaarstelling van de archieven en de bijbehorende metadata blijft een taak van de deelnemende podiumkunstinstellingen. Om deze instellingen te laten samenwerken zijn informatiesystemen nodig om de podiumkunstencollecties gestructureerd in te beschrijven en bewaren, en om de informatie over het erfgoed aan elkaar te kunnen verbinden en hiermee doelgerichte diensten van Podiumkunst.net mogelijk te maken.

Om goed grip te houden op een archief worden – in de erfgoedsector – collectiebeheersystemen (CBS) gebruikt. Een CBS is een informatiesysteem dat helpt om op een consistente manier een archief te beschrijven, te beheren en bij sommige systemen delen ervan publiek beschikbaar te stellen. In de podiumkunsten worden deze systemen ook wel archiefsystemen genoemd.

Eén van de kerneigenschappen van een CBS is het gestructureerd kunnen vastleggen van informatie over objecten die in een depot liggen: metadateren. Podiumkunst.net heeft een datamodel geadopteerd (RDA[1]). Er is door Podiumkunst.net een specifieke implementatie van dit

[1] Zie https://www.rdaregistry.info/

model ontwikkeld, die vertaald gaat worden in een application profile. Dit profiel wordt gehanteerd binnen Podiumkunst.net en wordt aanbevolen aan alle Podiumkunst.net-deelnemers.[2]

## Methodologie

Dit rapport doet een vergelijkend onderzoek naar deze systemen: collectiebeheersystemen (CBS), in de podiumkunsten ook wel archiefsystemen genoemd. Dit zijn systemen waarin gestructureerd informatie over bijvoorbeeld voorstellingen, optredens, kunstenaars, objecten, voorstelling, etc. vastgelegd kunnen worden. Daarnaast bevatten deze systemen vaak ook gedigitaliseerde of digitale werken, zoals registraties, affiches, documenten, etc.

Het rapport geeft eerst een algehele introductie in de werkpraktijk rondom de archieven van instellingen in de podiumkunsten, de rol van informatiesystemen en het perspectief op deze systemen vanuit de erfgoedsector. Deze zijn gebaseerd op kwalitatieve interviews met mensen uit zowel de podiumkunsten als de erfgoedsector, waaronder NDE, Podiumkunst.net, Nederlandse dansdagen, de Bachvereniging, Tryater en Allard Pierson. Om makkelijker te spreken over de inzet van archiefsystemen in de sector worden er globale categorieën gebruikt.

De analyse van het rapport is gebaseerd op een overzicht van veel gebruikte collectiebeheersystemen in de erfgoedsector en de podiumkunsten. Ieder van deze wordt kort beschreven in addendum 1. Deze systemen worden geëvalueerd aan de hand van een abstract programma van eisen. Deze bevat zowel eisen die vanuit de erfgoedsector komen als eisen vanuit de instellingen van de podiumkunsten.

**Disclaimer**: Dit rapport is een levend document, waarbij (on)regelmatig updates van de gereviewde systemen opnieuw zullen worden getoetst aan de criteria van Podiumkunst.net. Daar kan een nieuwe rangschikking van systemen uit voortkomen. Daarnaast kunnen ook nieuwe systemen toegevoegd worden. Het rapport wordt bijgehouden door Podiumkunst.net

**Laatste update**: 25 oktober 2022

[2] Zie podiumkunst.wikixl.nl

# De werkpraktijk

Gezelschappen, ensembles en organisaties in de podiumkunsten vergaren tijdens het maken van hun producties een archief van (artistiek)historisch significant materiaal. Deze verzameling ontstaat als een bijproduct van de hoofdwerkzaamheden: het opvoeren van podiumkunsten. Dit materiaal bestaat onder andere uit:

- registraties van voorstellingen,
- choreografie en scripts,
- bladmuziek,
- posters, affiches en ander promotiemateriaal,
- sets, designs, kostuums, en
- lijsten van uitvoerend kunstenaars.

Het archief van dit type materiaal wordt ook wel het werkarchief genoemd. Daarnaast hebben deze organisaties ook een administratief archief, ook dat heeft historisch belang. Denk hierbij bijvoorbeeld aan:

- jaarverslagen,
- financiële verslagen,
- correspondentie,
- besluiten,
- officiële documenten,
- etc.

Daarnaast kan er een onderscheid gemaakt worden tussen twee typen archieven: dynamische en statische archieven. Het merendeel van de archieven in de podiumkunsten wordt nog dagelijks geraadpleegd, aangevuld en gebruikt in de werkpraktijk. Dit type archieven wordt ook wel dynamische archieven genoemd. Deze archieven bevatten bijvoorbeeld foto's van voorstellingen die bij social media campagnes snel toegankelijk moeten zijn. Of het bevat de huidige logo's van de organisatie.

Een statisch archief daarentegen wordt nog wel geraadpleegd, maar niet meer frequent binnen de werkpraktijk van de organisatie; deze wordt misschien nog wel aangepast, maar niet meer aangevuld. Voor sommige instellingen zijn dit de dozen die op zolder staan of de digitale documenten die niet meer nodig zijn voor de huidige werkpraktijk. Dit wordt ook wel een statisch archief genoemd.

Collectiebeheersystemen voor het werkarchief worden in de podiumkunsten niet breed gebruikt. Er zijn enkele uitzonderingen: een grote instelling zoals het Nationale Opera en Ballet gebruikt bijvoorbeeld het collectiebeheersysteem Axiell Collections, ook de Theatercollectie van Allard Pierson, van het voormalige Theater Instituut Nederland, is in een voorloper van dit collectiebeheersysteem beschreven (AdLib). De migratie van deze data naar Axiell Collections is daar nu volop bezig.

Tenslotte geven instellingen in gesprekken aan dat zij een kostenefficiënt archiefsysteem nodig hebben. Doordat archiefbeheer geen kerntaak is kan hiervoor geen substantieel deel van de

jaarlijkse begroting opzij gezet worden. Een passend archiefsysteem vervult naast de preserverings-taken ook nog additionele taken voor bijvoorbeeld de communicatie- of de productieafdeling van de organisatie.

## Mate van structurering

Om de analyse richting te geven wordt hieronder een aantal categorieën geschetst. Ieder scenario is dusdanig anders dat in de analyse rekening moet worden gehouden of een aan te raden CBS matcht met de mate van structurering van het archief van een instelling. Uit lopend onderzoek van Podiumkunst.net blijkt dat meer dan helft van de instellingen te weinig tijd heeft om een archief goed bij te houden.[3]

### Instellingen zonder gestructureerde informatie

Uit een lopend onderzoek van Podiumkunst.net blijkt dat middelgrote en kleinere organisaties het fysieke archief wel sorteert, maar vaak niet (digitaal) beschrijft. Fysieke stukken worden bijvoorbeeld in dozen gezet, op de doos wordt beschreven dat het de affiches 2000-2010 bevat. Deze organisaties zijn vooral ad hoc georganiseerd, de bedrijfsinformatie wordt niet uniform gestructureerd.

### Instellingen met gestructureerde informatie

Een kleine meerderheid van de instellingen geeft aan geen systeem te hebben dat specifiek bedoeld is om hun archief in te beschrijven. Dit betekent niet dat ze geen gestructureerde informatie hebben over hun archieven. Ook een mappenstructuur, een SharePoint omgeving en dergelijke kan gestructureerde informatie bevatten.

40% van de gevraagde instellingen stelt ook een deel van hun erfgoed publiek beschikbaar. Dit veronderstelt dat er enige beschrijving en structurering plaatsgevonden heeft bij de werken die beschikbaar gesteld worden.[4]

Ook zonder een CBS kan een instelling gestructureerde informatie hebben. Immers is een mappenstructuur op een server ook een informatiesysteem, of een georganiseerde SharePoint, een YouTube kanaal met registraties, een spreadsheet, of zelfs een tekstdocument kan als een informatiesysteem dienen voor een organisatie. Ook duidelijke en vastgelegde afspraken - waar welke informatie opgeslagen wordt - kan gelden als een informatiesysteem.

### Instellingen met een collectiebeheersysteem

Een kleine 41% van de gevraagde instituten heeft wel een systeem waar zij informatie over hun werkarchief beschrijft. Dit kan uiteenlopen van een fysiek schrift, een Word document, een spreadsheet, SharePoint tot een bibliotheeksysteem.

[3] Veldverkenning Podiumkunsten 2022.
[4] Het aantal instellingen dat aangeeft dat ze een CBS hebben is niet altijd gelijk aan het aantal instellingen dat aangeeft dat ze hun archief publiek hebben staan.

Sommige instellingen in de podiumkunsten hebben wel een bestaand collectiebeheersysteem, denk hierbij aan een bibliotheeksysteem voor bladmuziek, of zelfs een systeem dat ook in de erfgoedsector gebruikt wordt etc..

## Waarde van het archiveren

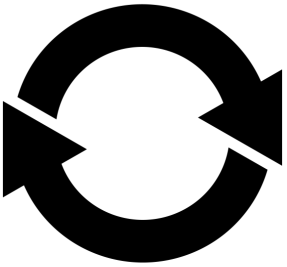

Het archief van een instelling in de podiumkunsten heeft in de eerste plaats een intrinsieke waarde voor de organisatie zelf. Een werkarchief wordt o.a. gebruikt bij hernemingen, publiciteit en verkoop van de producties. Het archief is daarmee ook verweven met de praktijk van de instellingen zelf. De communicatieafdeling heeft bijvoorbeeld snel een voorbeeld nodig van een programmaboekje voor een herneming, of stelt een social media uiting samen, gebaseerd op een registratie. Daarmee is het werkarchief geen statisch archief, het wordt actief gebruikt en verandert continu.

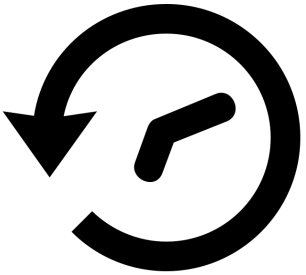

Ten tweede heeft het archief waarde voor de samenleving. Het schept de context waarin de organisatie opereert, het is van cultureel en historisch belang. Zo kan het een tijdsbeeld scheppen of aangeven hoe het publieke discours in een bepaalde periode verliep. Deze waarde wordt geschapen wanneer het archief statischer wordt, meer beschreven is en toegankelijk gemaakt kan worden voor een publiek buiten de organisatie zelf.

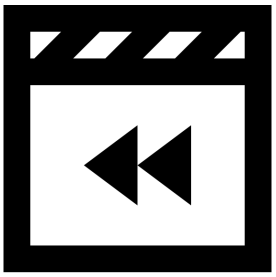

Tenslotte kan – in het geval van registraties – een uitvoering door een nieuw publiek beleefd worden. Dit gebeurt niet vaak in de sector: podiumkunsten worden gemaakt om live ervaren te worden. Registraties beschikbaar stellen ligt hier voor veel instellingen niet voor de hand. Sommige vooroplopers bieden hun registraties aan voor onderwijs, onderzoek of on-demand tegen betaling.

Het doel van een CBS in de erfgoedsector is voornamelijk om in de tweede, maatschappelijke, waarde te ondersteunen. In de podiumkunsten is archiveren en behoud van afgeronde producties en activiteiten regelmatig van secundair belang. Wanneer een productie afgerond is, richt de hele organisatie zich vaak op de volgende productie; het op orde krijgen – en beschrijven – van een archief is daarmee een additionele taak. De waarde van het structureren en beschrijven van hun archieven is om deze op dusdanige wijze op orde te brengen dat ze er zelf direct baat bij hebben.

Voor de podiumkunsten is het dan ook van groot belang dat een dergelijk systeem bruikbaar is voor de instelling zelf, dat het niet een steile leercurve heeft en dat het intuïtief werkt binnen de interne bedrijfsprocessen. Dat niet archiveren, maar interne vindbaarheid en toegankelijkheid voorop staan. Een goed georganiseerd werkarchief draagt bij aan een efficiënte organisatie.

# Vergelijking collectiebeheersystemen

Een geschikt collectiebeheersysteem voldoet aan de behoefte en ambitie van de organisatie zoals die op dat moment bestaat. Dit betekent dat sommige systemen niet aan te raden zijn wanneer de mate van structurering van de informatie nog onvoldoende is en wanneer de waarde die toegekend wordt aan het archief niet vraagt om een uitgebreid CBS.

In de analyse is uitgegaan van organisaties die al gestructureerde informatie hebben en over een vrij statisch archief beschikken, maar nog geen CBS gebruiken. De analyse kan ook toegepast worden voor organisaties die geen gestructureerde informatie hebben of een organisatie waarvan het archief nog steeds erg dynamisch is. Dit betekent dan dat een aantal eisen niet langer van toepassing is en dat flexibiliteit daarin belangrijker wordt.

Om een vergelijking te maken tussen de verschillende bestaande collectiebeheersystemen is een overzicht gemaakt van een tiental systemen dat in Nederland gebruikt wordt.[5] Vervolgens is een programma van eisen opgesteld dat de waarden zoals ze hierboven beschreven zijn kan operationaliseren.[6] Dit programma is opgesteld zodat de organisaties in de podiumkunsten hun interne waarden kunnen realiseren, maar houdt ook rekening met de ambities van Podiumkunst.net.

Vervolgens is hier een puntentelling aan verbonden, waardoor er een rangschikking gemaakt kan worden van informatiesystemen die een goede match zijn voor de organisaties in de podiumkunsten en de missie van Podiumkunst.net.[7] Hieruit komt de volgende rangschikking voort:

1. Axiell Collections
2. Omeka S
3. Memorix
4. Atlantis
5. SharePoint
6. Mais Flexis
7. Dynamisch archief
8. ALMA
9. KOHA
10. FileMaker Pro
11. Spreadsheets

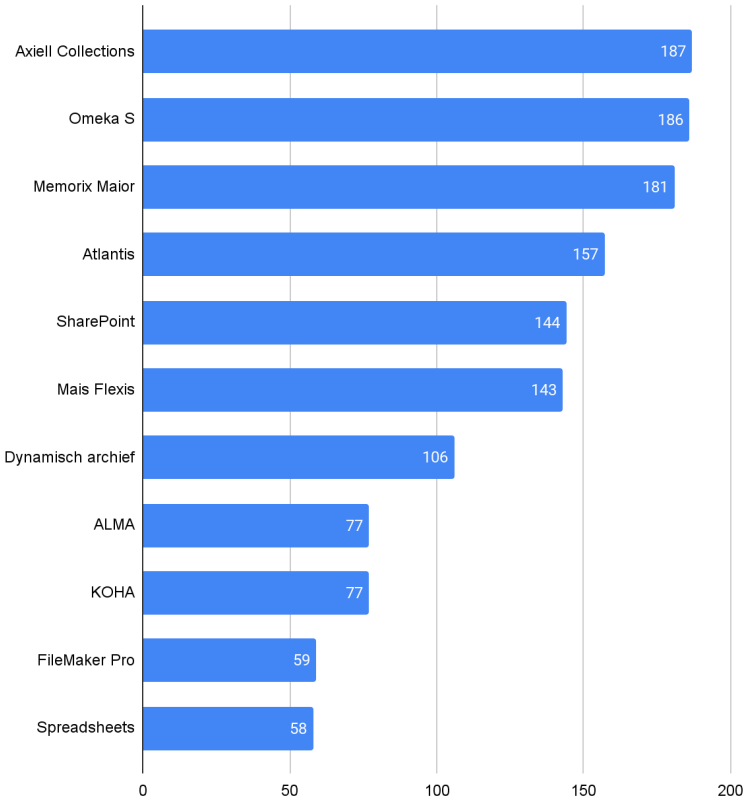


[5] Zie addendum 1.
[6] Zie addendum 2.
[7] De puntentelling wordt in addendum 2 nader uitgelegd.

## Reflectie

Deze kwantitatieve analyse vraagt om een reflectie. De beoordelingssystematiek geeft een ruwe eerste schatting welke systemen meer geschikt kunnen zijn voor de missie van Podiumkunst.net en de wensen van de sector. Ze geven daarmee geen nuancering over hoe ze daadwerkelijk zouden passen in de werkpraktijk van de specifieke organisaties in de sector.

De top vijf systemen zijn traditionele collectiebeheersystemen die veel gebruikt worden in de erfgoedsector. Hun hoge score wordt verklaard doordat ze met name de technische capaciteit hebben die nodig is om een statisch archief te beheren, te structureren en via linked data beschikbaar te stellen.

Dit betekent niet dat ze zomaar gebruikt kunnen worden voor de meer voorkomende dynamische archieven in de podiumkunsten. Deze systemen zijn niet makkelijk te integreren met de interne werkpraktijk van organisaties binnen de podiumkunsten. Ze hebben geen integratiemogelijkheden met kalenders, werkdocumenten, etc..

ALMA en KOHA zijn bibliotheeksystemen die voor sommige delen van zowel een statisch als dynamisch archief geschikt zijn, waaronder scripts, partituren, en andere tekstuele documenten. Deze systemen zijn alleen minder geschikt om media zoals afbeeldingen, geluid en video op te slaan en te beschrijven. Daarnaast hebben zij een intern datamodel (BIBFRAME of MARC) dat niet compatibel is met het RDA-model van Podiumkunst.net.

SharePoint valt op: het is niet een traditioneel collectiebeheersysteem voor statische archieven, maar is als informatiesysteem geschikt voor een dynamisch werkarchief. Daarnaast kan het zowel beschrijvende informatie en media van gezelschappen verwerken. Het systeem is voldoende flexibel dat het ook voor meer traditionele archieffuncties gebruikt kan worden. Daarnaast is het systeem bedoeld om te integreren met de bestaande werkpraktijk van een gezelschap, zoals mailen, beheren van agenda's, factureren, etc.. Ook is het systeem voor iedere medewerker toegankelijk op het moment dat zij hun andere werkzaamheden uitvoeren.

Het nadeel van SharePoint is dat het geen linked data lijkt te kunnen publiceren. Hierdoor zal een organisatie die gebruik maakt van SharePoint niet mee kunnen doen met de linked data infrastructuur, tenzij daar extra stappen voor gezet worden. Bijvoorbeeld door een regelmatige export van de metadata om te zetten in linked data. Of een linked data store te onderhouden met een kopie van de data.

Spreadsheets en FileMaker Pro scoren laag, maar zijn door hun flexibiliteit naast SharePoint wel te integreren in de werkpraktijk van de podiumkunsten. Hiermee hebben ze een groot voordeel ten opzichte van de meer traditionele collectiebeheersystemen. Ze zijn niet geschikt om materiaal publiek mee te delen, of om linked data mee te genereren, maar met een goede inrichting zijn ze wel een stapsteen voor een meer statisch archiefsysteem.

Tenslotte valt Omeka S op, dit open source systeem is ontwikkeld als traditioneel collectiebeheersysteem voor de erfgoedsector, met linked data als basisprincipe. Dit systeem lijkt onder de collectiebeheersystemen een lage instap te hebben en wordt daarom aangeraden voor statische archivering boven de andere traditionele collectiebeheersystemen.

# Aanbeveling

Het kwalitatieve onderzoek, de kwantitatieve analyse en de veldverkenning schetsen een divers landschap. In dit landschap worden archieven van instellingen in de podiumkunsten op verschillende manieren ingericht en onderhouden. De inrichting en volwassenheid van het archief wordt mede bepaald door de waarde die aan het archief toegekend wordt en de frequentie waarin het archief actief gebruikt wordt binnen de organisatie.

Podiumkunsten hebben een ander primair belang bij hun werk- en administratief archief dan de erfgoedsector. Hierdoor is het niet eenvoudig om een aanbeveling te doen voor één collectiebeheersysteem voor de podiumkunsten. Een aanbevolen collectiebeheersysteem moet in eerste instantie passen bij de werkpraktijk en de doelstellingen van de organisatie zelf. Zonder deze match heeft de inrichting van een archiefsysteem weinig kans van slagen.

Door te kijken naar de inrichting van het archief kunnen de instellingen ingedeeld worden in drie categorieën: instellingen zonder gestructureerde informatie, instellingen met gestructureerde informatie en instellingen met een CBS. Voor ieder van deze type categorieën wordt een specifieke aanbeveling gedaan.

## Instellingen zonder gestructureerde informatie

Instellingen zonder gestructureerde informatie liggen het verst van de doelstellingen van Podiumkunst.net. Hoewel zij de meeste waarde kunnen halen uit een collectiebeheersysteem zal een gestructureerde manier van werken niet makkelijk passen bij de werkpraktijk van deze organisaties. Hier wordt aangeraden dat zij beginnen om op een gestructureerde en flexibele manier hun archief te gaan beschrijven. Tijdens dit proces van uitzoeken wat de beste manier van structureren is kunnen in de loop van de tijd verschillende tools gebruikt worden. Een laagdrempelige eerste stap is het opstellen van een actieplan dat je begeleidt om de behoefte en ambitie van je organisatie in kaart te brengen.[8]

In eerste instantie worden hiervoor spreadsheets aangeraden. Deze uitermate flexibele manier om gestructureerd het archief te beschrijving biedt de mogelijkheid voor de organisatie om te kijken wat de ambitie kan zijn, welke informatie en objecten er überhaupt zijn, om zo in een tweede stap de aanbevelingen voor instellingen met gestructureerde informatie te kunnen volgen.

Additioneel wordt Podiumkunst.net aanbevolen dit proces te begeleiden door het RDA datamodel om te zetten naar een laagdrempelige spreadsheet template, volgens het voorbeeld van het Belgische TRACKS project.[9] Hierdoor kan al een voorbereidende stap gezet worden op een CBS die met RDA werkt, of een compatibel datamodel. Daarnaast helpt een template de organisatie ook makkelijker de collectie te beschrijven op een consistente, gestandaardiseerde en gestructureerde manier.

[8] Kijk bijvoorbeeld eens bij het DEN Archieftraject en Informatieplanner – LCM.
[9] Zie project TRACKS – maak een plaatsingslijst

## Instellingen met gestructureerde informatie

Instellingen met gestructureerde informatie, maar zonder CBS, wordt aangeraden om het archief kritisch te bekijken. Zijn zijn al een stap verder in de realisatie van de tweede en derde waarde van een archief. Op welke manier is de informatie gestructureerd? Is het mogelijk om deze informatie verder te structureren aan de hand van het het RDA-model van Podiumkunst.net? En voornamelijk, hoe wordt het archief ingezet in de werkpraktijk?

Instellingen hebben voordeel bij het verder structureren en beschrijven van de collectie. Praktisch gezien kunnen objecten hierdoor sneller gevonden worden, kan een statisch archief potentieel overgedragen worden aan een archiefinstelling of kunnen nieuwe diensten of activiteiten ontwikkeld worden op het archiefmateriaal.

In relatie tot de missie van Podiumkunst.net liggen hier twee uitdagingen. Er moet ten eerste gekeken worden of deze gestructureerde informatie omgezet worden naar een volwassener specialistisch collectiebeheersysteem, daarnaast moet er gekeken worden hoe deze informatie vanuit het informatiesysteem (eenmalig, of koppeling via een API) geëxporteerd kan worden ten behoeve van de doelstellingen van Podiumkunst.net.

Wanneer het voornamelijk gaat om een statisch archief dan wordt het flexibele Omeka S aangeraden. Dit systeem lijkt het gebruiksvriendelijkst in te richten ten opzichte van de andere hoogscorende systemen. Het is een systeem dat aan de meeste eisen voldoet: zo kan het linked data produceren, heeft het presentatiemogelijkheden, en wordt het actief ontwikkeld. Ook is het systeem open source. Het systeem heeft wel enkele uitdagingen. Zo is er geen Nederlandse organisatie die ondersteuning verleent voor Omeka S installaties en kan het – zoals bij alle specialistische archiefsystemen – moeilijker in de werkpraktijk gepast worden.

Aan Podiumkunst.net wordt aanbevolen om voor Omeka S een application profile te ontwikkelen, waaronder een resource template en vocabularies. Hiermee kan Podiumkunst.net op relatief eenvoudige manier de sector helpen om verder te standaardiseren en uniform data beschikbaar te stellen.
Daarnaast wordt Podiumkunst.net aangeraden om te kijken of zij een hosted service kunnen aanbieden voor de beschrijving en opslag van statische archieven. Ook hiervoor wordt Omeka S aangeraden.

Is het archief daarentegen nog volledig dynamisch, dan wordt niet aangeraden om een archiefsysteem in te richten als een primair informatiesysteem. In plaats hiervan wordt aanbevolen om de bestaande informatiesystemen, waaronder bijvoorbeeld SharePoint, Google Drive, OneDrive, etc., nader te bekijken en de inrichting ervan aan te passen op toekomstige statische archivering. Hieronder vallen bijvoorbeeld het bekijken van de mappenstructuur en de geregistreerde beschrijvende informatie. Voor een basismappenstructuur kan bijvoorbeeld ook gekeken worden naar de adoptie van de RMTool (zie addendum 1).

Systemen als SharePoint staan het toe om additionele gestructureerde informatie aan bestanden toe te voegen zoals de maker, de uitvoerende kunstenaar, datum van uitvoering, etc. Podiumkunst.net wordt aangeraden om voor de modaliteiten (plaats, object, manifestatie, etc.)

in het Podiumkunst.net RDA datamodel op een heldere manier te omschrijven wat voor minimale informatie nodig is om een waardevol archief te ontwikkelen.

Wanneer vervolgens het archief meer statisch wordt of wanneer de derde waarde - hergebruik en algemeen secundair gebruik - belangrijker wordt voor de organisatie, dan is aan te raden wel te kijken naar een additioneel CBS.

## Instellingen met een CBS

Instellingen die een bestaand collectiebeheersysteem hebben - of dit nu SharePoint, FileMaker Pro, of Axiell Collections is - staan voor andere uitdagingen. Zij hebben al een CBS gekozen en vallen daarmee deels buiten deze analyse. Zij kunnen overwegen om op ander CBS over te stappen dat meer past bij de ambities van Podiumkunst.net. Daarvoor zouden zij naar addendum 2 kunnen kijken.

De uitdaging die zij hebben is voornamelijk hoe deze systemen gekoppeld kunnen worden aan de doelstellingen van Podiumkunst.net. Kunnen zij hun data gestructureerd exporteren, of via een API aanbieden? En hoe kunnen ze hun interne standaard mappen op een door Podiumkunst.net leesbaar formaat beschikbaar stellen?

Deze organisaties worden aanbevolen om te kijken naar het datamodel van hun CBS, om te kijken of deze compatibel is met het datamodel data Podiumkunst.net ontwikkeld. Zij kunnen bijvoorbeeld kijken of er een mapping te maken is tussen het interne model en het RDA-model.

Daarnaast kunnen zij kijken of er een gestructureerde export – waaronder koppelmogelijkheden via een API – naar linked data mogelijk zijn. Is hiervoor een additioneel systeem nodig, of kan het bestaande CBS dat al uitvoeren?

Podiumkunst.net wordt aanbevolen om per veelgebruikte CBS te kijken wat de mogelijkheden zijn en hiervoor een korte handreiking op te stellen. Zo kunnen organisaties in de podiumkunsten het snelst aansluiten bij de knowledge graph van Podiumkunst.net. Axiell Collections lijkt hierbij het meest voor te komen.

# Literatuur


- Digitaal-erfgoed-coaches presenteren 'Keuzehulp collectieregistratiesysteem' en Leveranciers Collectiebeheersystemen – Erfgoedhuis Zuid-Holland
- NDE-Keuzehulp-collectieregistratiesysteem-v1.0-20201130.pdf – NDE
- Spoorboekje – LCM
- Hoe leg ik mijn informatiebeleid vast? | Beleid maken| Aan de slag | DEN
- Handreiking particulier archivering (zie ook de meer lezen sectie)
- RDA toolkit

# Colophon

Dit rapport is gemaakt in opdracht van Podiumkunst.net.

## Over IP Squared

IP Squared is de eenmanszaak van Maarten Zeinstra. Vanuit IP Squared geeft hij strategisch informatie advies. IP Squared doet projecten in de publieke sector en de erfgoedsector. Projecten van IP Squared gaan over juridische en technologische uitdagingen rondom informatie- en kennismanagement. Hieronder vallen onder andere projecten rondom auteursrecht en aanverwante rechten, maar ook technologisch project management.

## Licentie

Deze publicatie is vrijgegeven onder een Creative Commons Naamsvermelding 4.0 licentie.

Je bent vrij om:

- **het werk te delen** — te kopiëren, te verspreiden en door te geven via elk medium of bestandsformaat
- **het werk te bewerken** — te remixen, te veranderen en afgeleide werken te maken voor alle doeleinden, inclusief commerciële doeleinden.

## Iconen

De iconen die gebruikt zijn bij de sectie 'Waarde van archiveren' zijn beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding 4.0 licentie.

- Reuse door tulpahn op Noun Project
- History door John Caserta op Noun Project
- rewind door ProSymbols op Noun Project

## Disclaimer

De inhoud van dit rapport kan verouderd en/of onvolledig zijn. Podiumkunst.net en onderliggende partners bieden u het rapport aan zonder enige vorm van garantie of aanspraak op juistheid van de daarin weergegeven informatie.

# Addendum 1 – Bestaande systemen

In Nederland worden er in de brede erfgoedsector meer dan tien verschillende systemen gebruikt. Niet al deze systemen zijn geschikt voor de podiumkunsten, bijvoorbeeld doordat ze gespecialiseerd zijn op de bibliotheek- of museumsector. Dit rapport analyseert de volgende 13 systemen:

1. ALMA
2. KOHA
3. Atlantis
4. Axiell Collections
5. Mais Flexis
6. Memorix
7. Omeka S
8. FileMaker Pro
9. Spreadsheets
10. Dynamisch Archief
11. SOLID-CRS
12. CuadraSTAR/SKCA
13. RMTool

## Systemen voor bibliotheken

### ALMA

ALMA is cloud-based bibliotheek systeem dat o.a. gebruikt wordt door de Universiteit van Amsterdam. ALMA hanteert de datamodellen MARC, DC, UNIMARC, en CNMARC metadata. Deze datamodellen zijn voornamelijk geschikt voor publicaties van boeken en aanverwante fysieke stukken. Het betreft stukken waar duplicaten van voor kunnen komen.

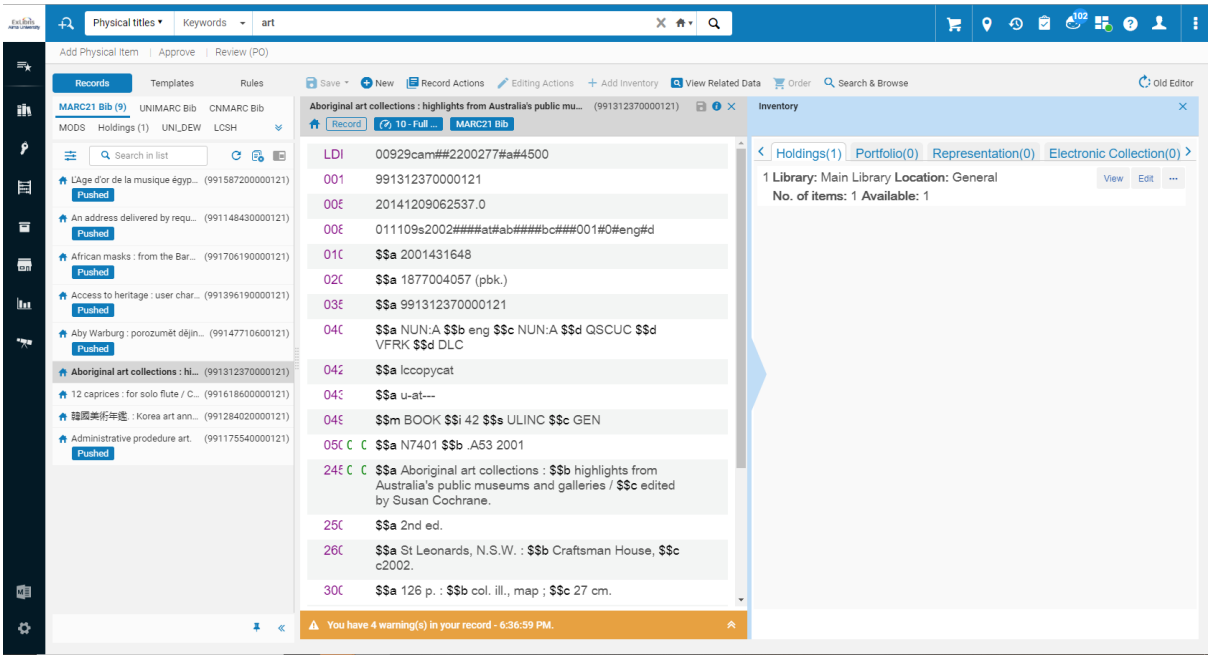


Support voor

- linked data
- BIBFRAME

KB en Allard Pierson (muziekcollectie) zijn hier naar toe overgestapt.

### KOHA

KOHA is een bibliotheeksysteem. Het is, in tegenstelling tot de andere systemen, Open Source. Dit brengt eigen voor- en nadelen met zich mee. Het is een gratis systeem, maar vergt veel configuratie en technische kennis. KOHA gebruikt metadatastandaarden als MARC 21, UNIMARC, z39.50, SRU/SW, SIP2, SIP/NCIP en is daarmee voornamelijk bedoeld om bibliotheekcollecties te beschrijven.

## Systemen voor archieven en musea

### Atlantis

Atlantis is een product van DeventIT. Het is een systeem dat gebruikt wordt voor erfgoedcollecties bij archieven en musea. Net als ALMA is Atlantis cloud-based, maar is het meer gericht op het presenteren van erfgoedcollecties. Het heeft o.a. een beeldbank, een museum en een bibliotheek module. Het datamodel van Atlantis is zelf in te richten.

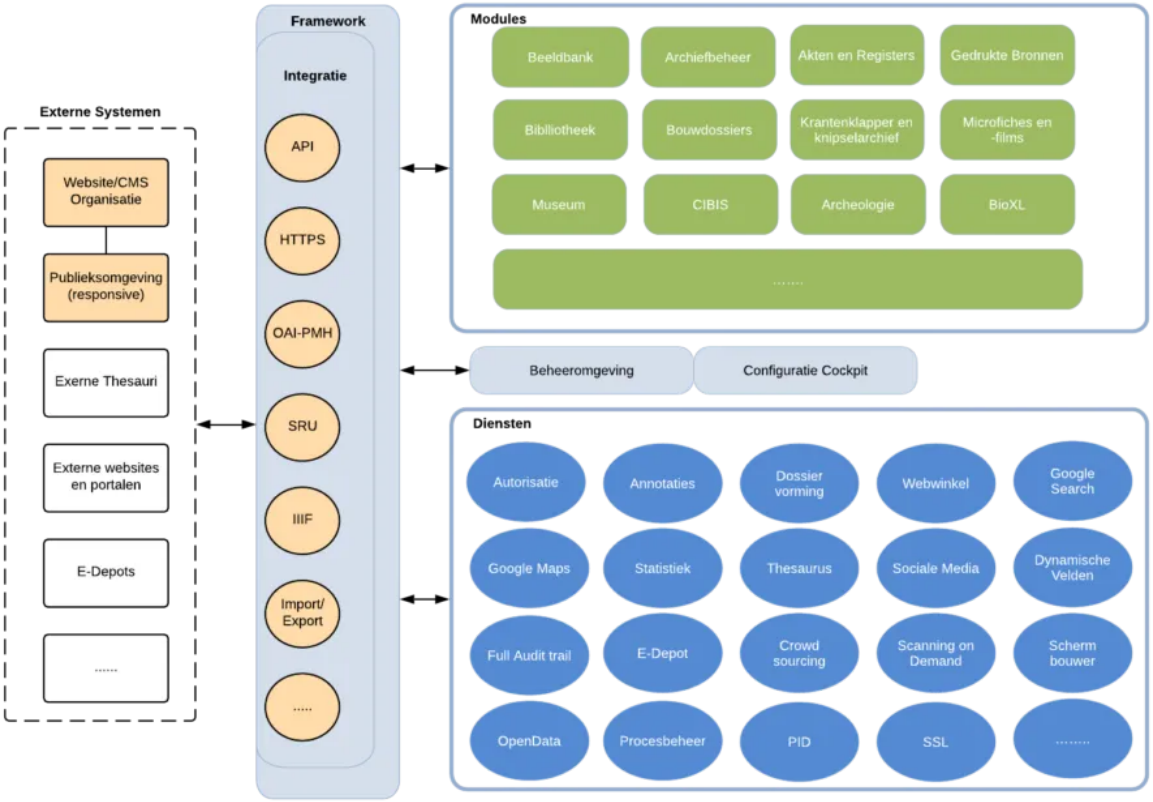


## Axiell Collections

Axiell Collections is de opvolger van het veelgebruikte AdLib, deze wordt met name in de museumsector van Nederland gebruikt. Collections is ook een cloud-based systeem met uitgebreide mogelijkheden, waaronder presentatie. Vooraf geconfigureerde installaties zijn beschikbaar, maar de beheerder kan deze zelf naar wens aanpassen.

O.a. het Nationale ballet en Opera en de Theatercollectie (Allard Pierson) gebruiken dit systeem.

## Mais Flexis

MAIS Flexis is een CBS van De Ree Archiefsystemen. Het systeem wordt voornamelijk gebruikt in de Nederlandse archiefsector. Het systeem heeft geen vastomlijnd datamodel, maar er wordt wel een zekere structuur voorgesteld door de leverancier. De Ree Archiefsystemen heeft in samenwerking met Cameretten Festival hun archief ingericht. Met name voor media (foto's en registraties).

## Memorix

Memorix is een CBS van Picturae. Het is een cloud-based systeem. Het systeem staat beheer van diverse typen collecties toe, is van origine voornamelijk gemaakt voor beeld collecties en is gebouwd op het CIDOC-CRM data model.

### Omeka S

Omeka S is een algemeen open source erfgoed collectiebeheersysteem dat met name gebruikt wordt door kleinere erfgoedinstellingen. Het heeft een grote community in de V.S. Het staat toe om de tool geheel zelf in te richten. Standaard werkt het met de datamodellen van Dublin Core; Dublin Core Type; Bibliographic Ontology; and Friend of a Friend. Daarnaast staat het toe om ook eigen modellen te definiëren.

Naast modules voor het beschrijven van collecties staat het ook toe om deze weer te geven op een website.

Omeka S is specifiek gemaakt om Linked Data te maken. Daarnaast is het mogelijk om zelf Omeka S op een lokale server te draaien of af te nemen als hosted dienst.[10]

## Overige systemen en tools

### FileMaker Pro

FileMaker Pro is een database systeem waarin de gebruiker zelf een database kan ontwerpen en daar formulieren voor kan maken, doorzoeken, intern presenteren, etc. Voor instellingen die zelf de structuur willen vastleggen is deze tool geschikt. Het risico van deze tool is dat de data niet uitgewisseld kan worden, doordat het niet aan standaard voldoet.

### Spreadsheets

Spreadsheets zoals Excel, LibreOffice, Google Sheets, etc. zijn een goed middel om te beginnen met het beschrijven van collecties. Ze zijn flexibel, zelf op te zetten en te delen.

Spreadsheets hebben ook nadelen. Er is actief versiebeheer en back-ups nodig. Daarnaast moet ook goed nagedacht worden over het datamodel van een spreadsheet en de manier waarop data ingevoerd kan worden.

### Dynamisch Archief

Dynamisch Archief is een webplatform dat door Crossmarx en ArchiveTech.net BV onderhouden wordt, opgericht in 2019 en heeft het tot doel het ontwikkelen en beheren van digitale kunstenaarsarchieven en het verrichten van al wat hiermee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.

## Niet in overweging genomen

Enkele tools kwamen tijdens de interviews naar voren, maar zijn niet meegenomen in de vergelijkende studie, doordat ze niet pasten binnen de vergelijking of doordat ze niet actief gebruikt worden in de sector.

[10] Voorbeelden van deze hosters zijn culturalhosting.com omeka.org/about/services/ libraryhost.com/pricing/#omeka, en kualo.com/webhosting/omeka-s-hosting

Daarnaast zijn er, naast collectiebeheersystemen om archieven van media en metadata te beheren, ook informatiesystemen en diensten die specifiek bedoeld zijn voor een bepaald soort media. Bijvoorbeeld voor het bijhouden van bladmuziek.[11] Ook deze zijn buiten beschouwing gelaten.

### SOLID-CRS

SOLID is een open source systeem, ontwikkeld in het kader van NDE. Geen documentatie, dit product is nog niet geschikt voor de markt.

### CuadraSTAR/SKCA

CuadraSTAR SKCA Archives Management Software van Lucidea is een product dat zich richt op het breed toegankelijk maken van archiefcollecties voor gebruikers, het ondersteunen van onderzoek en het bewaren van archiefstukken voor de toekomst.

### RMTool

De RecordManagement Tool (RMTool) van VHIC is een krachtig stuk software dat je helpt met sjablonen voor mappenstructuren en dossiertypes vastleggen en valideren, metadata aan mappenstructuren en documenten toekennen, interne audits en kwaliteitscontroles uitvoeren, dubbele dossiers en documenten opsporen, uitgepakte ZIP-bestanden verwijderen, enz.

Het is geen klassiek collectiebeheersysteem, maar voor organisaties die alleen een mappenstructuur hebben kan deze tool een deel van de functionaliteit van een collectiebeheersysteem vervullen.

[11] Nkoda, en Newzik zijn hier voorbeelden van.

# Addendum 2 – Programma van eisen

Om deze systemen zo objectief mogelijk met elkaar te vergelijken wordt gebruik gemaakt van een *programma van eisen*. Een goed collectiebeheersysteem voor een gezelschap moet aan een aantal eisen en wensen voldoen. Tijdens een serie interviews is een programma van eisen opgesteld. Vervolgens is gebruik gemaakt van publiek beschikbare bronnen om per systeem in te vullen of deze systemen voldoen aan de eisen. Het kan hierdoor zijn dat de analyse afwijkt van de daadwerkelijke capaciteit van een onderzocht systeem, bijvoorbeeld doordat de documentatie onvolledig is of niet toegankelijk is.

Deze eisen zijn onderverdeeld in verschillende categorieën, onder iedere categorie zijn de eisen verder gespecificeerd. De hoofdcategorieën zijn:

1. Algemeen
2. Wet- en regelgeving en standaarden
3. Performance
4. Ondersteuning
5. Samenwerking en doorontwikkeling
6. Exitstrategie
7. Ingest
8. Data management
9. Administratie
10. Toegang
11. Presentatie
12. Zoeken
13. Informatiebeveiliging en Privacy

Deze analyse gebruikt vervolgens een MoSCOW kwalificatie om aan te geven welke van deze eisen een systeem moet hebben, zou moeten hebben, kan hebben, en welke niet gewenst zijn.

- M – Must have, 10 punten.
- S – Should have, 5 punten.
- C – Could have, 2 punten.
- W – Won't have, 0 punten.

De antwoorden konden hier zijn:

- Ja – Wanneer aan de voorwaarde voldaan kan worden.
- Nee – Wanneer niet aan de voorwaarde voldaan kan worden.
- NVT – Wanneer de voorwaarde, door de aard van oplossing, niet van toepassing is.
- Onbekend – Wanneer de voorwaarde niet bevestigd kan worden.

Bij een ja worden de punten opgeteld, bij een Nee worden de punten afgetrokken. Bij NVT of onbekend blijft de puntentelling onveranderd.

| # | MoSCoW | SCOPE |
|---|---|---|
| **1. Algemeen** | | |
| 1 | must-have | Het platform moet het beheer van metadata mogelijk maken |
| 2 | must-have | Het platform moet het beheer van media mogelijk maken |
| 3 | must-have | Integratie in werkprocessen van organisaties in podiumkunsten |
| 4 | must-have | Duidelijke overzicht van eenmalige kosten, licentiekosten en kosten voor service / opslag |
| 5 | should-have | Back-up out-of-the-box / service |
| 6 | could-have | Cloud hosted |
| **2. Wet- en regelgeving en standaarden** | | |
| 1 | should-have | Resource Description and Access (RDA) |
| 2 | must-have | Nationale Strategie Digitaal Erfgoed & NDE |
| 3 | should-have | NDE afstemming van cultureel erfgoed datamanagement en publicatie-infrastructuur |
| **3. Performance** | | |
| 1 | must-have | 99% beschikbaarheid |
| 2 | could-have | X GB aan opslag |
| 3 | should-have | Opslag moet uitbreidbaar zijn |
| **4. Ondersteuning** | | |
| 1 | could-have | Vragen moeten binnen een week beantwoord worden |
| 2 | must-have | data model voor aanleveren informatie aan systeem |
| **5. Samenwerking en doorontwikkeling** | | |
| 1 | must-have | Het CBS moet actief ontwikkeld worden |
| 2 | could-have | Het CBS moet meerdere portals (collecties aankunnen voor meerdere instellingen) |
| **6. Exitstrategie** | | |
| 1 | must-have | Alle data moet uit het systeem gehaald kunnen worden |
| 2 | could-have | Data moet in andere formaten gedownload kunnen worden |
| **7. Ingest** | | |
| 1 | could-have | Data moet in bulk in het systeem gezet kunnen worden |
| **8. Data management** | | |
| 1 | could-have | Data moet gecontroleerd kunnen worden op data kwaliteitsstandaarden |
| 2 | must-have | Beschrijving van mensen |
| 3 | must-have | Beschrijving van evenementen |
| 4 | must-have | Beschrijving van fysieke plek |
| 5 | must-have | Beschrijving van een object |
| 6 | must-have | Data management is intuïtief |

| # | MoSCoW | SCOPE |
|---|---|---|
| 7 | could-have | Bestaand datamodel out-of-the-box |
| 8 | could-have | Integratie van bestaande thesauri, actieve links naar |
| 9 | could-have | Beschrijving van rechten |
| 10 | should-have | Fysieke standplaats beschrijven |
| 9. Administratie | | |
| 1 | must-have | Het platform kan door meerdere gebruikers gebruikt worden |
| 2 | should-have | Gebruikers kunnen verschillende permissies toegekend krijgen |
| 10. Toegang | | |
| 1 | should-have | Het platform is toegankelijk via het web |
| 2 | should-have | Het platform is toegankelijk op locatie |
| 3 | must-have | Het platform maakt het mogelijk om data als Linked Open Data beschikbaar te stellen / RDA |
| 11. Presentatie | | |
| 1 | could-have | Het platform heeft een presentatielaag hebben |
| 2 | could-have | Het platform heeft meertalige presentatie aankunnen |
| 12. Zoeken | | |
| 1 | must-have | Door alle metadata moet gezocht kunnen worden |
| 2 | should-have | Vindbaar voor alle zoekmachines |
| 13. Informatiebeveiliging en Privacy | | |
| 1 | should-have | Voldoen aan huidige wet- en regelgeving (waaronder bijvoorbeeld de AVG) |

## Vergelijking

De analyse levert de volgende resultaten op. Het valt hierbij op dat de eis 8.6 “Data management is intuïtief” ingevuld is als onbekend. Er zijn daarbij teveel factoren om een goede analyse te kunnen maken of het data management van een systeem intuïtief is voor de gebruiker. Daarnaast heeft de aanname dat er digitale media beheert moet kunnen worden een grote impact op het aantal punten. Hierdoor vallen veel bibliotheek systemen af.

| # | ALMA | Atlantis | Axiell Collections | FileMaker Pro | KOHA | Mais Flexis | Memorix Maior | Omeka S | Spreadsheets | Dynamisch archief | SharePoint |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. Algemeen | | | | | | | | | | | |
| 1 | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja |
| 2 | Nee | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Nee | Ja | Ja |
| 3 | Nee | Nee | Nee | Ja | Nee | Nee | Nee | Nee | Ja | Ja | Ja |
| 4 | Nee | Nee | Nee | Ja | NVT | Nee | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja |
| 5 | Onbekend | Ja | Ja | Nee | Nee | Ja | Ja | Ja | Nee | Ja | Ja |
| 6 | Ja | Ja | Ja | Nee | Nee | Ja | Ja | Nee | NVT | Ja | Ja |
| 2. Wet- en regelgeving en standaarden | | | | | | | | | | | |
| 1 | Nee | Nee | Ja | Ja | Nee | Nee | Nee | Ja | Ja | Nee | Nee |
| 2 | Nee | Ja | Ja | Nee | Nee | Nee | Ja | Ja | Nee | Nee | Nee |
| 3 | Nee | Ja | Ja | Nee | Nee | Ja | Ja | Onbekend | Nee | Nee | Nee |

| # | ALMA | Atlantis | Axiell Collections | FileMaker Pro | KOHA | Mais Flexis | Memorix Maior | Omeka S | Spreadsheets | Dynamisch archief | SharePoint |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **3. Performance** | | | | | | | | | | | |
| 1 | Ja | Ja | Ja | Ja | NVT | Ja | Ja | NVT | NVT | Ja | Ja |
| 2 | NVT | Ja | Ja | NVT | NVT | Ja | Ja | Ja | NVT | Nee | Ja |
| 3 | NVT | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Nee | Ja |
| **4. Ondersteuning** | | | | | | | | | | | |
| 1 | Ja | Ja | Ja | Nee | Nee | Ja | Ja | Nee | Nee | Onbekend | Ja |
| 2 | Ja | Onbekend | Ja | Nee | Ja | Ja | Onbekend | Ja | Ja | Ja | Ja |
| **5. Samenwerking en doorontwikkeling** | | | | | | | | | | | |
| 1 | Ja | Ja | Ja | NVT | Ja | Ja | Ja | Ja | NVT | Ja | Ja |
| 2 | Ja | Nee | Onbekend | Nee | Nee | Nee | Ja | Ja | Nee | Ja | Ja |
| **6. Exitstrategie** | | | | | | | | | | | |
| 1 | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja |
| 2 | Ja | Ja | Ja | Nee | Nee | Ja | Ja | Ja | Nee | Onbekend | Nee |
| **7. Ingest** | | | | | | | | | | | |
| 1 | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Onbekend | Ja | Ja | Onbekend | Ja |

| # | ALMA | Atlantis | Axiell Collections | FileMaker Pro | KOHA | Mais Flexis | Memorix Maior | Omeka S | Spreadsheets | Dynamisch archief | SharePoint |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 8. Data management | | | | | | | | | | | |
| 1 | Ja | Onbekend | Ja | Nee | Ja | Nee | Onbekend | Ja | Nee | Onbekend | Nee |
| 2 | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja |
| 3 | Nee | Ja | Ja | Ja | Nee | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja |
| 4 | Nee | Ja | Ja | Ja | Nee | Ja | Ja | Ja | Ja | Nee | Ja |
| 5 | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | ja | Ja | Ja | Ja |
| 6 | Onbekend | Onbekend | Onbekend | Onbekend | Onbekend | Onbekend | Onbekend | Onbekend | Onbekend | Onbekend | Onbekend |
| 7 | Ja | Nee | Ja | Nee | Nee | Ja | Ja | Ja | Nee | Ja | Ja |
| 8 | Ja | Ja | Ja | Nee | Ja | Nee | Ja | Ja | Nee | Nee | Nee |
| 9 | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja |
| 10 | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja |
| 9. Administratie | | | | | | | | | | | |
| 1 | Ja | Ja | Ja | Nee | Ja | Ja | Ja | Ja | NVT | Onbekend | Ja |
| 2 | Ja | Ja | Ja | Nee | Ja | Ja | Ja | Ja | NVT | Onbekend | Ja |
| 10. Toegang | | | | | | | | | | | |

| # | ALMA | Atlantis | Axiell Collections | FileMaker Pro | KOHA | Mais Flexis | Memorix Maior | Omeka S | Spreadsheets | Dynamisch archief | SharePoint |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 | Ja | Ja | Ja | Nee | Ja | Ja | Ja | Ja | Nee | Ja | Ja |
| 2 | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja |
| 3 | Ja | Ja | Ja | Nee | Ja | Ja | Ja | Ja | Nee | Nee | Nee |
| 11. Presentatie | | | | | | | | | | | |
| 1 | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Nee | Ja | Nee |
| 2 | Ja | Onbekend | Ja | Ja | Ja | Nee | Nee | Ja | Nee | Onbekend | Nee |
| 12. Zoeken | | | | | | | | | | | |
| 1 | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja | Ja |
| 2 | Ja | Ja | Ja | Nee | Ja | Ja | Ja | Ja | Nee | Ja | Nee |
| 13. Informatiebeveiliging en Privacy | | | | | | | | | | | |
| 1 | Onbekend | Onbekend | Onbekend | Onbekend | Onbekend | Onbekend | Onbekend | Onbekend | NVT | Onbekend | Ja |
| Score | | | | | | | | | | | |
| | 77 | 157 | 187 | 59 | 77 | 143 | 181 | 186 | 58 | 106 | 144 |

# Vergelijkend onderzoek collectiebeheersystemen podiumkunsten

Addendum 2024

## Inleiding

Podiumkunst.net heeft als doel om collecties van podiumkunstinstellingen te verbinden. Zo blijft informatie over theater- en muziekproducties in Nederland ook in de toekomst beschikbaar. Door verbonden collecties krijgen onderzoekers gemakkelijker toegang tot waardevolle bronnen, kunnen makers inspiratie halen uit eerder werk en wordt het Nederlandse podiumkunsterfgoed voor een breder publiek zichtbaar.

Voor dit overzicht van Nederlandse podiumkunstenerfgoed en het verbinden van collecties zijn afspraken en technische voorzieningen nodig. Dit noemt Podiumkunst.net de digitale infrastructuur. Het uitgangspunt is dat deelnemende organisaties en makers verantwoordelijk blijven voor het beheren en beschikbaar stellen van hun collecties en gegevens. Een collectiebeheersysteem, ook wel collectieregistratie- of archiefsysteem, helpt hierbij. Zo'n systeem maakt het mogelijk om collecties en gegevens op een gestructureerde manier te bewaren.

In oktober 2022 publiceerde Podiumkunst.net een *Vergelijkend onderzoek collectiebeheersystemen podiumkunsten*. Dit rapport bevat een introductie op de werkpraktijk van podiumkunstinstellingen en een analyse van veelgebruikte systemen. De analyse is gebaseerd op de eisen van de brede erfgoedsector en podiumkunstinstellingen.

Aangemoedigd door onder andere het 'NDE compatibel' werken, zijn collectiebeheersystemen in de afgelopen jaren aangepast. Ook zijn er nieuwe systemen beschikbaar. In 2024 is daarom de analyse nog eens uitgevoerd en het rapport herzien.

# Wat valt op?

Podiumkunst.net volgt de Nationale Strategie Digitaal Erfgoed en gebruikt de standaarden van het Netwerk Digitaal Erfgoed. Dit NDE-compatibel werken gaat onder andere over het gebruik maken van duurzame identifiers en Linked Data om collecties beter vindbaar te maken. Duurzame identifiers zijn unieke, blijvende verwijzingen naar specifieke objecten of informatie in een collectie. Linked Data maakt het mogelijk om verschillende bronnen met elkaar te verbinden. Dat vergroot de toegankelijkheid, vindbaarheid en uitwisseling van informatie.

Ook leveranciers van collectiebeheersystemen spelen in op deze standaarden en hebben de systemen aangepast of zijn daarmee bezig. Podiumkunst.net juicht deze ontwikkeling toe, want het vergemakkelijkt het verbinden van collecties en gegevens.

Vergelijking 2024

In 2024 is opnieuw informatie opgehaald bij de in het rapport beschreven systemen. Ook zijn een aantal nieuwe systemen toegevoegd, zoals Kleksi en PodiumArchief. Dit levert een nieuwe vergelijking op:

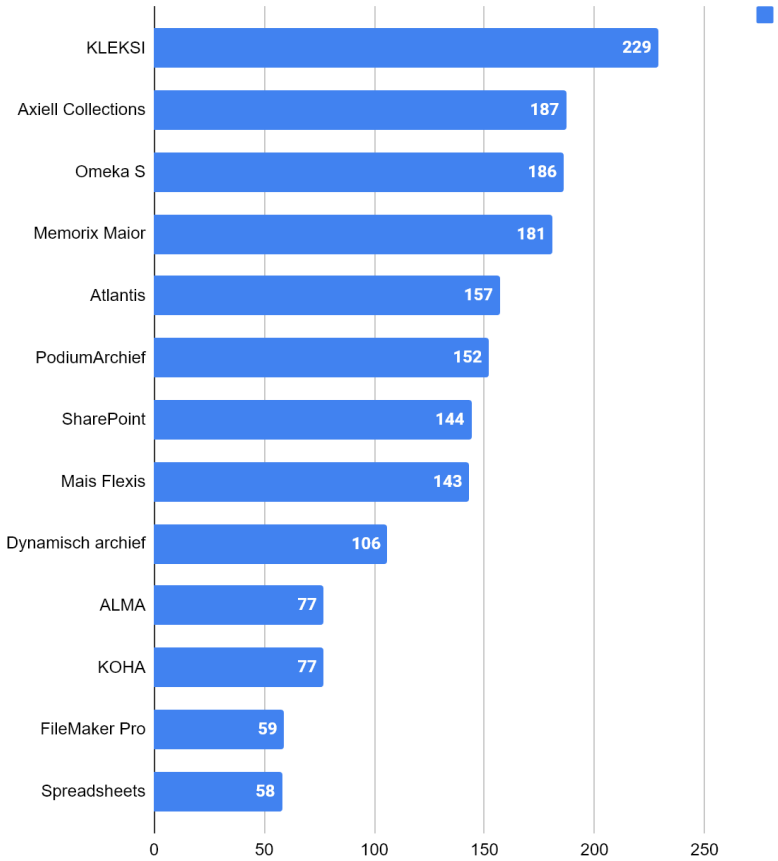

NB: sommige systemen/leveranciers leveren een relatief hoge score op, maar hebben (nog) geen ervaring met de podiumkunsten.

NB: Podiumkunst.net kent in ieder geval voorbeelden van podiumkunstinstellingen die Axiell, Omeka S, PodiumArchief, Mais Flexis, ALMA, Filemaker Pro en spreadsheets gebruiken.

## Aanbevelingen voor Podiumkunst.net

Het rapport uit 2022 bevat een aantal aanbevelingen voor Podiumkunst.net. Aan een deel van deze suggesties is in de tussenliggende periode gewerkt.

Aanbeveling: uitwerken laagdrempelige spreadsheet
Zo stelt Podiumkunst.net op aanvraag een spreadsheet plus beknopte handleiding beschikbaar. Deze spreadsheet helpt om - in plaats van of vooruitlopend op een archiefsysteem - het archief gestructureerd vast te leggen. Deze spreadsheet houdt rekening met de Podiumkunst.net digitale infrastructuur.

Aanbeveling: omschrijf voor entiteiten welke minimale informatie nodig is
Om collecties met elkaar te verbinden is het van belang dat iedereen dezelfde basisinformatie verzamelt. In de hierboven genoemde spreadsheet staat ook welke gegevens minimaal nodig zijn per entiteit (bijvoorbeeld personen, werken, objecten).

## Tot slot

Podiumkunst.net nodigt organisaties en makers uit ervaringen met collectiesbeheersystemen te delen. Dat helpt om het Nederlandse podiumkunsterfgoed digitaal toegankelijk en toekomstbestendig te maken.